

# Polityka włączania w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach

## Korzyści wynikające z włączania uczniów z niepełnosprawnościami do projektów Erasmus+ oraz FERS VET

1. Włączanie uczniów z niepełnosprawnościami do projektów realizowanych w ramach programów Erasmus+ oraz FERS VET stanowi istotny element realizacji zasady równego dostępu do edukacji oraz kształcenia zawodowego, a także wdrażania założeń edukacji włączającej.
2. Udział uczniów z niepełnosprawnościami w projektach Erasmus+ oraz FERS VET przynosi w szczególności następujące korzyści:

### 1) Korzyści edukacyjne i zawodowe

- a) umożliwienie uczniom zdobycia praktycznych kompetencji zawodowych w rzeczywistym środowisku pracy,
- b) podniesienie jakości kształcenia zawodowego poprzez zastosowanie nowoczesnych metod nauczania i uczenia się,
- c) dostosowanie procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów,
- d) zwiększenie szans uczniów z niepełnosprawnościami na zatrudnienie i aktywne funkcjonowanie na rynku pracy.

### 2) Korzyści społeczne i rozwojowe

- a) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz marginalizacji uczniów z niepełnosprawnościami,
- b) wzmacnianie samodzielności, odpowiedzialności oraz poczucia sprawczości uczniów,
- c) rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych,
- d) budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych opartych na zasadach współpracy, tolerancji i wzajemnego szacunku.

### 3) Korzyści psychologiczne i motywacyjne

- a) wzrost poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości,
- b) zwiększenie motywacji do nauki i dalszego rozwoju zawodowego,
- c) przełamywanie barier psychicznych oraz ograniczających stereotypów,
- d) kształtowanie postaw otwartości na nowe doświadczenia i wyzwania.

### 4) Korzyści językowe i międzykulturowe

- a) rozwijanie kompetencji językowych w kontekście zawodowym i codziennym,
- b) nabywanie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem w środowisku międzynarodowym,
- c) kształtowanie kompetencji międzykulturowych oraz postaw otwartości i tolerancji wobec różnorodności,
- d) zwiększenie mobilności edukacyjnej i zawodowej uczniów.

### 5) Korzyści systemowe dla szkoły

- a) podnoszenie jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej szkoły,
- b) wzmacnianie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c) rozwijanie rozwiązań organizacyjnych sprzyjających edukacji włączającej,
- d) realizacja celów polityki oświatowej państwa oraz wytycznych programów finansowanych ze środków europejskich.

- 3. Realizacja projektów Erasmus+ oraz FERS VET z udziałem uczniów z niepełnosprawnościami przyczynia się do tworzenia szkoły otwartej, dostępnej i przyjaznej, zapewniającej wszystkim uczniom równe szanse rozwoju edukacyjnego i zawodowego.

W Polsce **uczniowie z orzeczeniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SEN)** mają prawo do wsparcia edukacyjnego dostosowanego do ich możliwości na każdym etapie edukacji – od szkół podstawowych po zawodowe i średnie. Podstawowe założenia to:

1. możliwość uczestnictwa w nauce w szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych lub specjalnych, w zależności od indywidualnych potrzeb ucznia,
2. wsparcie realizowane w formie zajęć wyrównawczych, terapeutycznych, korekcyjnych, indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych,
3. dostosowanie metod nauczania i oceniania do potrzeb ucznia na podstawie orzeczenia wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

W praktyce – uczeń z orzeczeniem może mieć:

- ✦ **indywidualny tok nauki (ITN)** lub program nauczania,
- ✦ specjalistyczne zajęcia wspierające rozwój ucznia,
- ✦ dodatkowe ułatwienia organizacyjne (np. asystę nauczyciela, więcej czasu na egzaminy).

---

Choć publicznie dostępne materiały placówki nie opisują szczegółowej polityki włączania uczniów SEN krok po kroku, **statut CKZiU wskazuje konkretne mechanizmy wsparcia**:

### **System pomocy psychologiczno-pedagogicznej**

W CKZiU funkcjonuje **System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów z orzeczeniami** – co oznacza, że szkoła organizuje wsparcie *edukacyjne* zgodnie z przepisami oświatowymi.

### **Indywidualizacja nauki**

Placówka umożliwia:

- **indywidualny tok nauki (ITN)** – w sytuacjach przewidzianych przepisami,
- **indywidualny program nauczania** – dla uczniów, którzy tego potrzebują.

To rozwiązania formalne, które pomagają dostosować tempo i zakres nauki do możliwości ucznia.

### **Praktyczna realizacja wsparcia**

W praktyce wsparcie to zwykle obejmuje:

- ✓ dostosowanie form nauczania i pomocy dydaktycznych,
- ✓ możliwość korzystania z zajęć dodatkowych (np. wyrównawczych, terapeutycznych),
- ✓ pracę zespołu nauczycieli i specjalistów (np. pedagog, psycholog) nad planem edukacyjnym ucznia.

Statut szkoły przewiduje formalne rozwiązania wspierające te działania.

### **Indywidualne podejście**

Dla ucznia z orzeczeniem ważne jest, by:

- ✓ orzeczenie wydane było przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną,
- ✓ szkoła opracowała indywidualny plan wsparcia,
- ✓ nauczyciele i specjaliści współpracowali z rodziną i uczniem.

### **Cele takiego wsparcia**

- możliwie **pełne uczestnictwo w procesie edukacyjnym**,
- rozwój kompetencji zawodowych,

- zdobycie kwalifikacji zawodowych przy uwzględnieniu predyspozycji ucznia,
- przygotowanie do samodzielności i funkcjonowania na rynku pracy.

## Podsumowanie — kluczowe informacje

| Obszar                              | Jak to wygląda w CKZiU w Żorach                                             |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <b>Prawo do wsparcia ucznia SEN</b> | Uznawane zgodnie z polskimi przepisami oświatowymi                          |
| <b>System pomocy</b>                | Formalnie funkcjonuje w szkole – System pomocy psychologiczno-pedagogicznej |
| <b>Indywidualizacja nauki</b>       | Możliwość ITN lub indywidualnego programu                                   |
| <b>Edukacja włączająca</b>          | Wspierana także poprzez projekty i działania antydyskryminacyjne            |

## Formy i zakres pomocy udzielanej uczniom pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych

1. Szkoła obejmuje szczególnym wsparciem uczniów pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym, zaniedbaniem wychowawczym, przemocą, uzależnieniami lub innymi czynnikami negatywnie wpływającymi na ich rozwój psychospołeczny oraz funkcjonowanie edukacyjne.
2. Pomoc uczniom, o których mowa w ust. 1, realizowana jest w ramach zadań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych szkoły oraz obejmuje w szczególności:

### 1) Pomoc psychologiczno-pedagogiczną

- a) objęcie ucznia wsparciem pedagoga i/lub psychologa szkolnego,
- b) prowadzenie indywidualnych konsultacji i rozmów wspierających,
- c) organizowanie zajęć o charakterze terapeutycznym, korekcyjno-kompensacyjnym lub socjoterapeutycznym,
- d) podejmowanie działań mających na celu wzmacnianie kompetencji emocjonalno-społecznych ucznia.

### 2) Wsparcie dydaktyczne

- a) dostosowanie wymagań edukacyjnych, metod i form pracy do indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych ucznia,

- b) organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- c) udzielanie bieżącej pomocy nauczyciela w planowaniu i organizacji procesu uczenia się,
- d) stosowanie zindywidualizowanych form oceniania postępów edukacyjnych ucznia.

### **3) Działania wychowawcze i opiekuńcze**

- a) objęcie ucznia wzmożoną opieką wychowawcy klasy,
- b) systematyczne monitorowanie sytuacji wychowawczej i frekwencji ucznia,
- c) zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa oraz wsparcia emocjonalnego na terenie szkoły,
- d) przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia, marginalizacji i stygmatyzacji.

### **4) Pomoc materialna i socjalna**

- a) wspieranie ucznia w uzyskaniu pomocy materialnej, w tym dofinansowania posiłków, stypendiów szkolnych oraz zasiłków losowych,
- b) pomoc w pozyskaniu niezbędnych pomocy dydaktycznych, przyborów szkolnych oraz odzieży roboczej,
- c) podejmowanie działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych ucznia.

### **5) Współpracę z instytucjami i podmiotami zewnętrznymi**

- a) współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- b) współdziałanie z ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny oraz kuratorami sądowymi,
- c) współpracę z organizacjami pozarządowymi i instytucjami wspierającymi dzieci i młodzież,
- d) podejmowanie interwencji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w sytuacjach zagrożenia dobra ucznia.

### **6) Działania profilaktyczne**

- a) realizację programów profilaktycznych przeciwdziałających uzależnieniom, przemocy oraz innym zachowaniom ryzykownym,
- b) prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego i radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi,
- c) kształtowanie postaw społecznie pożądanych oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości ucznia.

### **Działania podejmowane wobec uczniów pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych mają na celu w szczególności:**

1. zapewnienie uczniowi bezpiecznych i sprzyjających warunków rozwoju,
2. wyrównywanie szans edukacyjnych,
3. wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego,
4. zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz przedwczesnemu zakończeniu nauki.

## **Edukacja włączająca uczniów, w tym uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, realizowana w oparciu o zagraniczne staże zawodowe**

1. Szkoła realizuje założenia edukacji włączającej poprzez organizację i udział uczniów, w tym uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w zagranicznych stażach zawodowych realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz innych programów międzynarodowych.
2. Udział uczniów z orzeczeniami, o których mowa w ust. 1, w zagranicznych stażach zawodowych odbywa się z poszanowaniem zasady równego dostępu do kształcenia oraz przy zapewnieniu odpowiednich form wsparcia, dostosowanych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników.
3. W ramach organizacji zagranicznych staży zawodowych szkoła zapewnia w szczególności:
  1. indywidualną analizę potrzeb uczniów kwalifikowanych do udziału w stażu,
  2. dostosowanie warunków realizacji stażu, w tym miejsca, zakresu obowiązków oraz form nadzoru, do możliwości ucznia,
  3. wsparcie pedagogiczne i opiekuńcze przed wyjazdem, w trakcie trwania stażu oraz po jego zakończeniu,
  4. przygotowanie językowe, kulturowe i psychologiczne uczniów,
  5. dostęp do opiekuna stażu oraz specjalistów wspierających realizację procesu edukacyjnego.

### **Organizacja zagranicznych staży zawodowych uwzględnia:**

1. eliminowanie barier architektonicznych, komunikacyjnych i organizacyjnych,
2. stosowanie rozwiązań sprzyjających samodzielności i aktywnemu uczestnictwu ucznia w procesie kształcenia,
3. zapewnienie bezpiecznych i sprzyjających warunków realizacji stażu.

### **Udział uczniów z orzeczeniami w zagranicznych stażach zawodowych ma na celu:**

1. rozwijanie kompetencji zawodowych i kluczowych,
2. wzmacnianie samodzielności oraz poczucia własnej wartości ucznia,
3. zwiększenie szans ucznia na rynku pracy,
4. przeciwdziałanie wykluczeniu edukacyjnemu i społecznemu,
5. rozwijanie kompetencji międzykulturowych i językowych.

## **Szkoła monitoruje i ewaluje efekty udziału uczniów, w tym uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, w zagranicznych stażach zawodowych poprzez:**

1. analizę osiągniętych efektów uczenia się,
2. ocenę postępów uczniów w zakresie kompetencji zawodowych i społecznych,
3. dokumentowanie rezultatów zgodnie z wymogami programów finansujących.

Działania podejmowane w ramach zagranicznych staży zawodowych stanowią integralny element polityki edukacji włączającej szkoły i wpisują się w strategię rozwoju placówki, ukierunkowaną na zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia zawodowego.